Tasar?m Özyeterlili?i Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Tasar?m Özyeterlili?i Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31394

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Tasar?m Özyeterlili?i Ölçe?i (TÖZÖ), bireylerin tasar?m görevlerini ba?ar?yla yerine getirme yeteneklerine olan inanç düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, **Tasar?m Özyeterlili?i** kavram?n? temel almaktad?r ve Türkçeye uyarlanm??t?r. Ölçe?in Türkçe adaptasyonu O?uzhan Atabek taraf?ndan 2020 y?l?nda gerçekle?tirilmi?tir. 8 maddeden olu?an ve 5'li Likert tipi derecelendirme kullan?lan bu ölçek, özellikle e?itim ve yarat?c? endüstrilerde çal??an veya e?itim gören bireylerin tasar?m yeteneklerine dair özgüvenlerini de?erlendirmede önemli bir rol oynamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Tasar?m, **Özyeterlilik**, Tasar?m Özyeterlili?i Ölçe?i, Uyarlama, Psikometri, Cronbach Alfa.

Yazarlar

O?uzhan Atabek (Uyarlayan).

Amaç

Ölçe?in temel amac?, bireylerin karma??k **tasar?m** süreçlerini yönetme, yarat?c? çözümler geli?tirme ve teknik tasar?m görevlerini ba?ar?yla tamamlama konusundaki alg?lanan yeterliliklerini nicel olarak ölçmektir. Bu ölçek, özellikle e?itim ortamlar?nda ö?rencilerin tasar?m derslerindeki performanslar?n? ve motivasyonlar?n? tahmin etmeye yard?mc? olmak için tasarlanm??t?r.

Türkçe **uyarlama** çal??mas?, ölçe?in kültürel ve dilsel geçerli?ini sa?layarak, Türk popülasyonunda tasar?m e?itiminin etkinli?ini de?erlendirmek ve bireysel farkl?l?klar? incelemek için güvenilir bir araç sunmay? hedeflemi?tir.

Yap?

Tasar?m Özyeterlili?i Ölçe?i, Albert Bandura'n?n Sosyal Bili?sel Kuram?'nda merkezi bir rol oynayan **Özyeterlilik** yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, bireyin belirli bir alandaki görevleri ba?ar?yla yerine getirebilece?ine dair inanc?n? ifade eder. TÖZÖ, bu genel yap?y? özelle?tirerek, özellikle problem tan?mlama, konsept geli?tirme, prototipleme ve de?erlendirme gibi tasar?m sürecinin kritik a?amalar?na odaklan?r.

Ölçek, tasar?m alan?nda bireysel yeterlilik alg?s?n?n yüksek olmas?n?n, daha fazla çaba göstermeye, zorluklarla ba?a ç?kmaya ve sonuç olarak daha ba?ar?l? tasar?mlar üretmeye yol açt??? varsay?m?na dayanmaktad?r. Ölçe?in tek boyutlu bir yap?y? ölçtü?ü dü?ünülmektedir,

ARABPSYCHOLOGY.COM

ancak bu yap?n?n detaylar? uyarlama çal??mas?n?n faktör analizinde incelenmi?tir.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas?nda (Atabek, 2020) yap? geçerli?i çal??malar?na odaklan?lm??t?r. Kaynak içerikte spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemi? olsa da, uyarlama çal??mas?, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türk kültürüne uygunlu?unu test etmeyi ve yeterli düzeyde yap?sal geçerlik kan?t? sunmay? amaçlam??t?r. Bu süreç genellikle Aç?mlay?c? ve Do?rulay?c? Faktör Analizlerini içerir.

Güvenirlik

Tasar?m Özyeterlili?i Ölçe?i'nin iç tutarl?l?k güvenirlik katsay?s? yüksek bulunmu?tur. Uyarlama çal??mas?nda elde edilen **Cronbach's α** de?eri 0.877 olarak rapor edilmi?tir. Bu de?er, ölçe?in maddelerinin tutarl? bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçtü?ünü ve ölçe?in yüksek düzeyde güvenilir oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçek, toplam 8 maddeden olu?maktad?r. Uyarlama çal??mas?nda gerçekle?tirilen faktör analizi, ölçe?in teorik olarak dayand??? yap?y? destekleyip desteklemedi?ini belirlemek için kritik öneme sahiptir. Genellikle, bu tür k?sa ölçekler tek bir faktör alt?nda toplanma e?ilimindedir, bu da TÖZÖ'nün **Tasar?m Özyeterlili?i** yap?s?n? tek bir genel boyut olarak ölçtü?ünü gösterir.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: 8 maddelik, tek boyutlu oldu?u varsay?lan bir ölçektir.

Maddeler: 8 ö?e.

Derecelendirme: 5'li **Likert Ölçe?i** kullan?lm??t?r. (Örne?in: 1=Kesinlikle Kat?lm?yorum, 5=Kesinlikle Kat?l?yorum).

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), Orijinal dil (Bilinmiyor, ancak ?ngilizce oldu?u varsay?lmaktad?r).

Popülasyon Grubu: Üniversite ö?rencileri ve tasar?m alan?nda çal??an veya e?itim alan bireyler.

Ya? Grubu: Yeti?kinler (Genellikle üniversite ça?? ve üzeri).

ARABPSYCHOLOGY.COM

Popülasyon Detaylar?: Tasar?m becerilerini kullanan veya bu alanda e?itim alan geni? bir örneklem üzerinde geçerli olmas? beklenir.

Test Metodolojisi: Öz-bildirim ölçe?i. Bireylerin kendi tasar?m yeteneklerine olan inançlar?n? belirtmeleri istenir.

Anahtar Kelimeler

Öz-yeterlik, Tasar?m E?itimi, Psikometrik Özellikler, Güvenirlik, Yap?sal E?itlik Modellemesi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Veri mevcut de?ildir.

Ba?lant? E-posta Adresleri: oguzhanatabek@gmail.com

Yaz??ma Adresi: O?uzhan Atabek (?lgili referans makalesinde belirtilen kurum).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in yay?nlanma ve **uyarlama** y?l? 2020'dir. Ölçe?in kullan?m? için gerekli izinler ve potansiyel ücretler hakk?nda bilgi almak üzere sorumlu yazar O?uzhan Atabek ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi önerilir.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: tasarim-ozyeterliligi-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Atabek, O. (2020). Adaptation of Design Self-Efficacy Scale into Turkish language. *Turkish Studies - Information Technologies and Applied Sciences, 15*(1), 1-14. https://dx.doi.org/10.29228/TurkishStudies.40274

Makalenin çevrimiçi ba?lant?s?: turkishstudies.net

Tasar?m Özyeterlili?i Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Ölçek 8 ö?eden olu?maktad?r.

8 ö?e.

ARABPSYCHOLOGY.COM